

MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 31 van 28 februari 2001 met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Mevrouw de Minister heeft, bij brief van 30 juni 2000, gericht aan de Voorzitter van de Hoge Raad, het advies gevraagd van de Hoge Raad over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt het wijzigen van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk op een aantal punten:

- Principe om een beroep te doen op één enkele externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
- regeling om in welbepaalde gevallen een beroep te kunnen doen op een tweede externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
- verwijzing naar de vaststelling van de tariefregeling in het koninklijk besluit betreffende de minimumtariefregeling voor de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk
- nieuwe regeling voor het geval er onenigheid is omtrent de aanduiding van leden in het adviescomité en omtrent de criteria van intern beleid waarover het adviescomité zich moet uitspreken
- wijziging van de voorwaarden waaraan de persoon belast met de leiding van de externe dienst voor preventie en preventie op het werk moet voldoen
- wijziging van voorwaarden waaraan een preventieadviseur moet voldoen
- regeling voor het geval er onenigheid is over de aanduiding of de vervanging van de preventieadviseurs
- nieuwe regeling voor het geval er onenigheid is met betrekking tot de onafhankelijkheid van de preventieadviseur
- wijziging van de procedure voor de erkenning en de werking van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk

- wijziging in de samenstelling en de procedure van beraadslagen van de opvolgingscommissie.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 29 augustus 2000 aan het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad voorgelegd. (PBW-D40-BE159).

Het Uitvoerend Bureau besliste om op 14 september 2000 een rondetafel te organiseren ten einde de meningen te kennen van de deskundigen met betrekking tot de voorgestelde tekst.

Vervolgens werd een werkgroep bijeengeroepen die vergaderd heeft op 19 september 2000, 27 september 2000 en 9 oktober 2000.

Gelet op de dringendheid voor het uitbrengen van het advies (uiterlijk eind februari 2001) werd het dossier voorgelegd aan de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk op 28 februari 2001 (PBW-D40-93).

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD OP DE VERGADERING VAN 28 FEBRUARI 2001

De Hoge Raad nam kennis van de voorstellen vervat in het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De Hoge Raad wijst erop dat in de uitbouw van externe diensten en de arbeidsgeneeskunde in het bijzonder tot nog toe steeds een evenwicht werd nagestreefd tussen de rol van de werknemers en de werkgevers met betrekking tot de organisatie en goede werking van deze preventiediensten.

Een essentieel element in de organisatie daarvan is dat enerzijds diensten worden opgericht en beheerd door organisaties van werkgevers.

Anderzijds wordt, ter correctie hiervan, voorzien in de betrokkenheid van werknemersvertegenwoordigers in het adviescomité, wiens voorafgaand akkoord of bindend advies vereist is in een aantal essentiële beleidsmateries van de externe dienst.

In dezelfde lijn wordt bij de erkenning van de externe diensten een belangrijke rol toegekend aan de sociale partners als voornaamste betrokkenen bij de werking van de preventiediensten.

De vaststelling dat de leden die de werknemers vertegenwoordigen in het adviescomité en de opvolgingscommissie bovendien in de rechten treden van die ondernemingen zonder comité voor preventie en bescherming op het werk of vakbondsafvaardiging versterkt het belang dat aan een goede werking van deze commissies moet worden geschonken.

Te dien einde wordt er bovendien aan herinnerd dat het de gezamenlijke wil van de sociale partners is geweest om bij de omvorming van de interbedrijfsgeneeskundige diensten naar externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, de bestaande paritair samengestelde toezichtscमितés te behouden.

Vanuit die basisopvatting wordt op ondernemingsniveau voorzien in een aantal beslissingsbevoegdheden voor de werkgever, maar worden in een aantal welomschreven beleidsdomeinen

een aantal materies onderworpen aan het voorafgaand overleg of bindend advies van de werknemersvertegenwoordigers.

Steeds vanuit deze zelfde basisopvatting wordt ook voorzien op federaal niveau in een aantal determinerende bevoegdheden van de sociale partners bij de erkenning van de externe diensten.

Naar het oordeel van de Hoge Raad is de huidige organisatie van de wederzijdse bevoegdheden tussen werkgevers, de comités preventie en bescherming op het werk in de ondernemingen, adviescomités en opvolgingscommissie van aard om de noodzakelijke evenwichten in de organisatie van de preventie gestalte te geven.

In het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit wordt in meerdere artikels dit evenwicht tussen sociale partners en de rol zelf van de sociale partners echter systematisch onderuit gehaald, verstoord, geschrapt of ernstig afgezwakt.

De Hoge Raad verwijst in dit verband meer bepaald naar artikel 13 van het ontwerpbesluit waarbij de bevoegdheden van de comités voor preventie en bescherming op het werk worden afgezwakt; de artikels 3, 4, 7 en 11 van het ontwerpbesluit die de bevoegdheden van de adviescomités beperken, schrappen of afzwakken, en de artikelen 1, 10, 12, 14, 17, 18, 20, 22, 23 en 24 van het ontwerpbesluit die systematisch de rol, informatie en bevoegdheden van de opvolgingscommissie afzwakken.

De Hoge Raad is van oordeel dat deze ingrepen niet verenigbaar zijn met een evenwichtige organisatie van de preventiediensten, en dringt er met klem op aan dat de huidige bevoegdheden, informatierechten, adviesrechten en bindende bevoegdheden van de comités preventie, de adviescomités en de opvolgingscommissie onverkort zouden behouden blijven zoals voorzien in de huidige wetgeving.

De Hoge Raad acht een ingreep in deze materies volstrekt ongewenst en niet gestoeld op een vraag vanuit representatieve partners betrokken inzake preventie op het werk.

Wat artikel 7 van het ontwerpbesluit betreft (wijziging van artikel 22, 2° c van het koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk) stelt de Hoge Raad voor om een bepaling te voorzien waarbij de preventieadviseur-arbeidsgeneeskunde de functie kan uitoefenen mits hij de opleiding aangevat heeft en de titel van specialist behaalt binnen een bepaalde termijn.

Met betrekking tot de toepassing van de bepalingen van artikel 14 van het koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk vraagt de Hoge Raad dat – vanuit een algemene bezorgdheid en gelet op het toenemend belang dat de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk vervullen op het stuk van de preventie en de bescherming op het werk – een ander mechanisme zou gehanteerd worden voor de aanwijzing van de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties in het adviescomité, dat garandeert dat de werkgevers gebruikers zijn van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, die vertegenwoordigd zijn in het adviescomité.

III. BESLISSING

Het dossier met het advies van de Hoge Raad aan Mevrouw de minister toezenden.